

ARANY JÁNOS LEVELE JOVANOVICS JÁNOSHOZ.

A szerb Matica gyűjteménye Ujvidéken őrzi Arany Jánosnak egy érdekes levelét, mely Jovanovics János, híres szerb költőhöz (Arany és Petőfi több költői műveinek fordítójához) van intézve. Arany maga nem jegyezte fel levelének keltét, a levél borítékán azonban tisztán olvasható: »Budapest 21/1177«, a mi a levélnek a tartalmával összhangban áll. A levél t. i. Aranyra felelete Jovanovicsnak kérésére, hogy *Murány Ostromát* szerb nyelvre fordíthassa; a fordítás 1878. évben Ujvidéken meg is jelent a szerb Matica anyagi támogatásával. A levél szövege a következő:

Igen tisztelt Uram,

Bocsásson meg, ha becses levelére későcskén, — s most is csak röviden — néhány sorral — válaszolhatok. Szemeim annyira megromlottak, hogy már egy év óta, igen keveset, alig 1—2 perczig, olvashatok vagy írhatok egy húzamban, és ezt is kínos erőltetéssel.

Hogy szerény műveimet, legújabbán »Murány Ostromát« egy oly elismert költői tehetség mutatja be a szerb közönségnek, a minőnek Ön, tisztelt Uram, általánosan el van ismervé, részemről annak csak örvendem lehet, s köszönettel tartozom érette inkább, hogysem meggátolni igyekezném. Csupán azon való sajnálatomat vagyok kénytelen kifejezni, hogy sem az Ön — kétségkívül eredetimnek előnyére váló — fordításait, sem saját költeményeit eredetiben — a szerb nyelvben való teljes járatlanságom miatt, nem élvezhettem.

A mi a fényképet illeti, ide melléklek az egyetlenegy fajtát, melyből példányom van. Ez a 60-as évekből való s az Akadémiai Album számára készült volt. Ezen kívül nincs is fényképem más, mint az, mely 1866-ban »Összes költeményeim« elé készült és ott megtalálható. Azóta nem volt alkalom ülni photographusnak; magam, beteges levén, semmi vágyat nem éreztem, roskadozó alakomat fényképek által többszörözni.

Levele végzakára, melyet érdeklél olvastam, engedje meg, hogy ne válaszoljak tüzetesen. Magamról, ki vérmérsékletem s egész dispositiómnál fogva akkor sem harsogtattam valami erősen a szabadság trombitáját, mikor saját élethalál küzdelmünk követelte, — magamról mondom, nem is szólva: Ön, mint magyarországi ember, bizonyosan ismerni fogja nemcsak az itteni hangulatot, de azt is, mi e hangulat alapja. A keleti keresztyén népek szabadságküzdelmét a magyar nemzet épen oly rokonszenvvel kísérné, mint a lengyelekét mindenkor, — ha orosz terjeszkedést nem látna benne, mely első sorban hazánkat fenyegeti végromlással. Adja isten, hogy Ön fajrokonai, most kivivandott »függetlenségökért« idővel ne kényszerüljenek még hatalmasb zsarnokság ellen küzdeni!

Bocsásson meg e vaktába idevetett észrevételért, és fogadja szíves üdvözlésemet s a nagyrabecsülés őszinte kifejezését, melylyel maradok
igaz tisztelője
Arany János.

Kivülről: Nagyságos dr. Jovanović János urnak, szerb nemzeti költőnek s a (magyar) »Kisfaludy-társaság« tagjának, teljes tisztelettel Kamenitza (Szerém m.)

Közli: DR. OSZTOJICS TIHAMÉR.